

Kamu İç Denetçileri Derneği Meşrutiyet Caddesi Konur Sokak No: 36/6 Kızılay - ANKARA
www.kidder.org.tr/denetisim/ • denetisim@kidder.org.tr

ISSN 1308-8335

Yıl: 15, Sayı: 30, 33-47, 2024

Araştırma Makalesi

BAĞIMSIZ DENETİMLE İLGİLİ AKADEMİK YAYINLARIN VOSVIEWER PROGRAMI İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ACADEMIC PUBLICATIONS RELATED TO INDEPENDENT AUDIT WITH THE VOSVIEWER PROGRAM)

Hüseyin ÖZYİĞİT¹

ÖZ

Araştırmanın amacı; bağımsız denetimle ilgili akademik yayınları inceleyerek, bağımsız denetime yönelik eğilimleri tespit etmek ve bu alandaki mevcut çalışmalar hakkında çeşitli bilgiler sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda, “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramı Web of Science veri tabanında taratılarak 1989 ile 2023 yılları arasında yayınlanan 347 akademik yayın bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bibliyometrik analiz; yayınlar, yayın tarihleri, yazarlar, dergiler, alıntılar, kurumlar, ülkeler, anahtar kelimeler vb. akademik literatürdeki kalıpları analiz etmek için kullanılan bir yöntemdir. Araştırmada; en fazla akademik yayının “2020” yılında yapıldığı, “işletme finansmanı” araştırma alanının en çok tercih edildiği, “Accounting Review” dergisinin yayıncı kuruluşlarda ve atıf sayısında ilk sırada olduğu, “Nottingham” Üniversitesi’nin bağımsız denetim konusuna daha fazla yoğunlaştığı, “Amerika Birleşik Devletleri”nin yayın ve atıf sayısında ilk sırada yer aldığı, en fazla bağlantılı yazarın “Matthieu Wargny” olduğu, en fazla atıf alan yazarın “R. C. Anderson” olduğu, en fazla “Temple” Üniversitesi’nin atıf aldığı, en fazla kullanılan anahtar sözcüğün “kurumsal yönetim” olduğu ve en çok bibliyografik eşleşmeye sahip yayının “Anderson (2004)” olduğu gibi bulgular tespit edilmiştir. Sonuç olarak bu çalışmanın, bağımsız denetim konusuyla ilgili çalışma yapacak araştırmacılara yol göstereceği öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Bağımsız Denetim, Bibliyometrik Analiz, VOSviewer.

Jel Kodları: M40, M42

ABSTRACT

Purpose of the research; By examining academic publications on independent auditing, it is aimed to identify trends in independent auditing and to provide various information about current studies in this field. For this purpose, the concept of "Independent Audit" was scanned in the Web of Science database and 347 academic publications published between 1989 and 2023 were examined using the bibliometric analysis method. Bibliometric analysis; publications, publication dates, authors, journals, citations, institutions, countries, keywords, etc. It is a method used to analyze patterns in academic literature. In the research; The most academic publications were made in "2020", the "business finance" research field was most preferred, the "Accounting Review" journal ranked first in publishing organizations and the number of citations, "Nottingham" University focused more on independent auditing, "America" "United States of America" ranks first in the number of publications and citations, the most linked author is "Matthieu Wargny", the most cited author is "R. C. Anderson", "Temple" University was cited the most, the most used keyword was "corporate management", and the publication with the most bibliographic matches was "Anderson (2004)". As a result, it is anticipated that this study will guide researchers who will study the subject of independent auditing.

Key Words: Independent Audit, Bibliometric Analysis, VOSviewer.

Jel Codes: M40, M42

¹ Doç. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Kemah Meslek Yüksekokulu, huseyinozyigit@erzincan.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0632-7931.

1. GİRİŞ

Bağımsız denetim, sanayileşmenin ve karmaşık iş yapılarının büyümesi sebebiyle doğru ve güvenilir finansal bilgiye duyulan ihtiyacın öne çıktığı 19. yüzyılın sonlarına ve 20. yüzyılın başlarına kadar uzanmaktadır. Bu dönemden daha eski yıllarda ise işletmeler, genellikle iç kontrol sistemlerine göre faaliyetlerini sürdürmüşlerdir (Lemon vd., 2000). Bağımsız denetimin gelişimindeki önemli olaylar arasında, 1887 yılında Amerikan Yeminli Mali Müşavirler Enstitüsü (AICPA) ve 1880 yılında İngiltere ve Galler Yeminli Mali Müşavirler Enstitüsü (ICAEW) gibi muhasebe kuruluşlarının kurulması yer almaktadır. Bu kuruluşlar, muhasebe ve denetim standartların belirlenmesinde ve bağımsız denetim kavramının desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

1929 yılında gerçekleşen Amerikan borsasının çöküşü ve ardından gelen “Büyük Buhan”, finansal raporlamada şeffaflık ve güvenilirliğe duyulan ihtiyacı daha da artırmıştır. Amerika Birleşik Devletleri (ABD), 1933 yılında ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu'nu (SEC) kuran ve halka açık şirketler için bağımsız denetimleri zorunlu kılan Menkul Kıymetler Yasasını ve 1934 yılında Menkul Kıymetler Borsası Yasası'nı kabul etmiştir. Bu düzenlemeler bağımsız denetim uygulamalarının yaygınlaşmasına zemin hazırlamıştır (Bell vd., 2005). Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), finansal raporlamada tutarlılık ve karşılaştırılabilirlik sağlayarak uluslararası denetim standartlarını belirlemektedir. Bağımsız denetim, kurumsal yönetimin ayrılmaz bir parçası haline gelerek iş dünyasında finansal bilgilerin güvenilirliğine katkıda bulunmaktadır.

Bağımsız denetim; bir işletmenin finansal tablolarının, iç kontrollerinin ve muhasebe süreçlerinin, bağımsız denetçi olarak bilinen adil ve tarafsız bir kişi tarafından sistematik bir şekilde incelenmesidir. Bağımsız denetimin temel amacı, işletme tarafından sunulan finansal bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği konusunda hissedarlar, yatırımcılar ve alacaklılar gibi menfaat sahiplerine güvence sağlamaktır. Böylece, şeffaflığı ve güveni artırarak finansal raporlamanın genel bütünlüğüne olumlu katkıda bulunmaktadır. Genellikle bağımsız denetçiler; mali müşavirlerden veya muhasebe ve denetim standartları konusunda uzmanlığa sahip kişilerden oluşmaktadır (Phan vd., 2019: 530). Bağımsız denetçinin sorumluluğu, işletmenin finansal tablolarının hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış beyanlar içerip içermediğine ilişkin görüş bildirmektir. Bu görüşü doğru bir şekilde gerçekleştirmek için denetçiler, sistematik ve iyi tanımlanmış bir denetim sürecini takip etmektedir.

Bağımsız denetim süreci, bağımsız denetçinin işletmenin işi, sektörü ve iç kontrol ortamı hakkında bilgi edinmesiyle başlamaktadır. Bu ilk değerlendirme, bağımsız denetçinin potansiyel riskleri belirlemesine ve denetim yaklaşımını buna göre uyarlamasına yardımcı olmaktadır. Bağımsız denetçi daha sonra finansal tablo iddialarını destekleyen kanıtları toplamak için işlemleri, hesap bakiyelerini ve destekleyici belgeleri test etmeyi içeren maddi doğrulama prosedürlerini uygulamaktadır (Sardasht ve Rashedi, 2018: 72). Denetim süreci boyunca bağımsız denetçi, eleştirel bir zihniyetle hareket eder, mesleki şüpheciliğini uygular, işletme tarafından sağlanan bilgileri inceler ve bunları güvenilir ve ilgili kanıtlarla destekler. Ayrıca bağımsız denetçi, önemli yanlışlıkların önlenmesi ve tespit edilmesinde etkinliğini belirlemek amacıyla işletmenin iç kontrol sistemlerini de değerlendirmektedir.

Bağımsız denetçi, denetim prosedürlerinin tamamlanmasının ardından finansal tabloların doğruluğuna ilişkin denetçi görüşünü içeren bir denetim raporu düzenlemektedir. Rapor, finansal tabloların geçerli muhasebe standartlarına uygun olarak sunulup sunulmadığını bildirir ve paydaşlara bilinçli kararlar vermeleri için değerli bilgiler sağlamaktadır. Bağımsız denetim, finansal raporlamada hesap verebilirliğin, şeffaflığın ve güvenilirliğin desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Tarek vd., 2017: 239). Ayrıca kurumsal yönetimin temel taşı olarak paydaşlara, bir işletmenin finansal durumu ve performansı hakkında objektif ve güvenilir bir değerlendirme yaparak finansal piyasaların genel istikrarına olumlu katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmada, Web of Science (WoS) veri tabanındaki bağımsız denetimle ilgili yayınları bibliyometrik analiz yardımıyla inceleyerek bağımsız denetime yönelik eğilimleri ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmada; ilk olarak bağımsız denetimle ilgili genel bilgilere, ikinci olarak çalışmanın konusuyla alakalı literatür taramasına, üçüncü olarak araştırma metodolojisine ve son olarak elde edilen bulgular paralelinde sonuç ve önerilere yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Bibliyometrik analizin kökenleri, modern bibliyografik uygulamaların ve sosyal bilimlerde nicel yöntemlerin ortaya çıkışıyla birlikte 20. yüzyılın başlarına dayanmaktadır. Ancak bibliyometrinin ayrı bir çalışma alanı olarak şekillenmeye başlaması 20. yüzyılın ikinci yarısını bulmaktadır (Broadus, 1987). Bibliyometrik analiz; bir literatürdeki kalıplara, eğilimlere ve ilişkilere dair öngörü kazanmak için bibliyografik verilerin istatistiksel olarak analizini içermektedir (Donthu vd., 2021: 286). Bibliyometrik teriminin ilk olarak İngiliz kütüphaneci Alan Pritchard tarafından 1950 yılında

kullanıldığı belirtilmektedir. Alan Pritchard, bilimsel literatürü ve alıntı modellerini niceliksel olarak analiz etmeye odaklanmıştır (Schrader, 1981). 1960'lı yıllarda Bilimsel Bilgi Enstitüsü'nü (ISI) kuran Amerikalı Eugene Garfield, bibliyometrinin gelişimindeki bir diğer önemli isim olmuştur. Garfield'ın Bilim Atf Dizini (SCI) ve Sosyal Bilimler Atf Dizini (SSCI) gibi alıntı dizinleri oluşturması, araştırmacılara bilimsel literatürdeki alıntı kalıplarını takip etmek ve incelemek için sistematik araçlar sağlamıştır (Broadus, 1987). Zamanla bibliyometrik analiz; bilgi teknolojisi ve veri bilimindeki ilerlemeleri de kapsayacak şekilde gelişerek çeşitli disiplinlerde araştırma analizinde, bilgi erişiminde, bilgi keşfinde, araştırma ağı oluşturmada ve karar alma süreçlerinde kullanılan önemli bir araç haline gelmiştir. Bağımsız denetim ve denetim konularına yönelik gerçekleştirilen başlıca bibliyometrik analiz çalışmaları aşağıda sunulmuştur.

Ciğer 2020 yılında yaptığı çalışmada, Scopus veri tabanında denetim kalitesine yönelik 1981 yılından 2020 yılına kadar sosyal bilimler alanında yayınlanan 1.419 makalenin bibliyometrik analizini yapmıştır. Denetim kalitesiyle ilgili akademik araştırmaların 2000'li yıllardan itibaren arttığını, “denetim kalitesi”, “denetim ücretleri”, “kazanç yönetimi” konularının güncel olduğunu, finansal raporlama ve denetim komitesiyle ilgili konuların talep gördüğünü, bilimsel olarak en çok atf alan ülkenin ABD olduğunu ve çok sayıda akademisyen olmayan kişinin alanın gelişimine katkıda bulunmak amacıyla sıklıkla iş birliği yaptığını belirtmiştir.

Lamboglia vd., 2021 yılında yaptıkları çalışmada, 256 makalenin bibliyometrik analizini gerçekleştirerek denetim ve teknoloji arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Ortak kelime analizi yaparak; tanımlayıcı performans göstergeleri, yayınlar, ülkeler, denetim ve teknolojiyi tartışan akademisyenler, belirli alanlara ilişkin hedef dergiler ve atflar hakkında bilgiler vermişlerdir. Sonuç olarak, denetim mesleğinde teknolojinin kullanımı ve uygulanmasına ilişkin üç ana konuyu (yazılım araçlarının kullanımı, bilgi sistemleri ile denetim arasındaki bağlantı, denetimin sürekli izlenmesi) ortaya koymuşlardır.

Kurbanova ve Cavlak 2021 yılında yaptıkları çalışmada, denetim ve blokzincir alanıyla ilgili Scopus veri tabanında yer alan 118 makalenin bibliyometrik analizini VOSviewer programını kullanarak yapmışlardır. Araştırma sonucunda; ilgili alana yönelik yapılan atıfların giderek arttığını, ilgili alanda yazılan makalelerin hızlı bir artış gösterdiğini, en yüksek olarak Çin'in ilgili alanda çalışmalara ağırlık verdiğini, konu başlığı içerisinde muhasebe, işletme ve yönetimin üst sıralarda yer aldığını tespit etmişlerdir.

Simone vd., 2021 yılında yaptıkları çalışmada, dijital dönüşümün yönetim denetimi üzerindeki etkilerini bibliyometrik analiz kullanarak araştırmışlardır. Araştırma sonucunda; sürekli denetim, dolandırıcılık tespiti, veri analitiği ve teknolojik yenilik olmak üzere dört bağımsız çalışma alanının varlığından bahsetmişlerdir.

María ve Manuel 2023 yılında yaptıkları çalışmada, denetim ve muhasebe alanlarında büyük veri (big data) ve yapay zekânın (artificial intelligence) önemini bibliyometrik analiz yardımıyla araştırmışlardır. Eş kelime ve bibliyografik birleştirme tekniklerini kullanmışlardır. Araştırma sonucunda; yayın faaliyetlerinin gelişimi, yazarların dağılımı, dergilerin çeşitliliği, en ilgili alanların özellikleri, talep edilen yeni çalışma alanları ve talebi azalan çalışma alanları hakkında bilgiler vermişlerdir.

Atasel ve Gerekan 2023 yılında yaptıkları çalışmada, Scopus veri tabanında yer alan 1954-2022 yılları arasındaki denetim ücretleri, denetim ve denetim kalitesi üzerine yapılan çalışmaların bibliyometrik analizini araştırmışlardır. 7.057 eserin yayınlandığını, en fazla yayının 2019 yılında gerçekleştiğini, en çok yayın yapan ülkenin ABD olduğunu, en fazla yayın yapan derginin “Managerial Auditing Journal” olduğunu ve en fazla atf alan eserin 1981 yılında DeAngelo tarafından yazılan “Auditor size and audit quality” başlıklı eser olduğunu belirtmişlerdir.

Abdelwahed vd., 2023 yılında yaptıkları çalışmada, dış denetimde büyük veri analitiğinin (big data analytics) benimsenmesine ilişkin en üretken ve alıntı yapılan yazarları, belgeleri ve kaynakları belirlemek için ilgili literatürün bibliyometrik analizini gerçekleştirmişlerdir. Scopus veri tabanında indekslenen 38 dergiden 2011-2021 yılları arasında yayınlanan 98 makaleyi incelemişlerdir. Dış denetimde büyük veri analitiği araştırmaların en verimli ülkesinin ABD olduğunu, Rutgers Üniversitesi'nin en verimli kuruluş olduğunu, en çok alıntı yapılan derginin “Accounting Horizons” olduğunu ve en çok alıntı yapılan makalenin Vasarhelyi vd. tarafından yazılan “Big data in accounting: An overview” başlıklı eser olduğunu tespit etmişlerdir.

Mashayekhi vd., 2023 yılında yaptıkları çalışmada, genişletilmiş denetim raporlamasının yapısını araştırmışlardır. 1991 ve 2022 yılları arasında Scopus veri tabanından alınan 123 makaleye ortak kelime ve ortak alıntı analizi de dahil olmak üzere çeşitli bibliyometrik teknikler uygulamışlardır. Araştırma sonucunda; genişletilmiş denetim raporlamasının denetim kalitesine odaklandığını, en çok alıntı yapılan derginin “The Accounting Review” olduğunu, en etkili üniversitenin Laval Üniversitesi olduğunu ve kurumsal yönetim konularının daha fazla incelendiğini belirtmişlerdir.

Antwi vd., 2023 yılında yaptıkları çalışmada, denetim ve kurumsal yönetim arasındaki ilişkiye yönelik akademik literatürün gelişimini araştırmışlardır. Scopus veri tabanında 2010 ve 2020 yılları arasında yayınlanan 48 eseri incelemek için bibliyometrik teknikler kullanmışlardır. Araştırma sonucunda; VOSviewer yazılımı aracılığıyla belge türü, yayın eğilimi, dergi türleri, etkili yazarlar, etkili makaleler, anahtar kelimeler ve yayın eğilimleri hakkında bilgiler vermişlerdir.

Samavat vd., 2023 yılında yaptıkları çalışmada, kamu sektöründe iç denetim alanıyla ilgili literatürde yer alan konuları (makale, dergi, yazar, ülke, kurum vb.) araştırmışlardır. 1993 ve 2023 yılları arasında yayınlanan, Scopus veri tabanından elde edilen 141 araştırma makalesinin bibliyometrik analizini yapmışlardır. Kamu sektöründe iç denetim araştırmalarının sayısında artış eğilimi olduğunu ve kurumsal yönetim, iç denetim etkinliği, iç kontroller, hesap verebilirlik, denetim komitesi ve risk yönetimi gibi kavramların en sık kullanılan anahtar kelimeler olduğunu belirtmişlerdir.

Abu Huson vd., 2023 yılında yaptıkları çalışmada, denetimde bilgi teknolojisi, yapay zekâ ve blokzincir ile ilgili literatürdeki son durumu araştırmışlardır. Yayın faaliyetlerini, araştırma eğilimlerini ve popüler konuları tasvir etmek için bibliyometrik teknikler kullanmışlardır. 2017 ve 2022 yılları arasında yayınlanan, Web of Science veri tabanından elde edilen 328 eser VOSviewer yazılımı aracılığıyla incelenmiştir. Araştırma sonucunda; bilgi teknolojisi ortamında bağımsızlığın ve denetim kalitesinin belirleyici olduğunu, denetim ve muhasebe mesleklerinde blokzincir teknolojisinin uygulanma zorluklarının olduğunu, muhasebe verilerinin yapay zekâ teknolojileri kullanılarak analiz edildiğini ve teknolojik sistemlerin denetçilerin performansı üzerinde etkisinin olduğunu tespit etmişlerdir.

Solak ve Faydalı 2023 yılında yaptıkları çalışmada, muhasebe denetimi literatürünü araştırmışlardır. 1999 ve 2021 yılları arasında yayınlanan Web of Science veri tabanındaki 1.886 eserin analizinde bibliyometrik teknikler kullanmışlardır. Araştırma sonucunda; en üretken ülkenin ABD olduğunu, en üretken kurumun Monash Üniversitesi olduğunu ve muhasebe denetimi alanında yayımlanan bilimsel çalışmaların 1999-2021 yılları arasında %13,4 büyüdüğünü belirtmişlerdir.

Literatür taraması değerlendirildiğinde; bağımsız denetim ve denetim üzerine yapılan bibliyometrik çalışmaların denetim kalitesi, muhasebe denetimi, iç denetim, kurumsal yönetim, bilgi teknolojisi, blokzincir, büyük veri, dijital dönüşüm, denetim raporlaması, denetim ücretleri, denetimde yapay zekâ ve dış denetimde veri analitiği gibi konulara yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bağımsız denetimle ilgili çok kısıtlı bibliyometrik analiz çalışmasına ulaşılmıştır. Bu bağlamda çalışmanın literatüre önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

3. METODOLOJİ

Bu bölümde; araştırmanın amacı, kapsamı, soruları, yöntemi, kısıtları ve bulguları hakkında açıklamalar yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın amacı; bağımsız denetimle ilgili akademik yayınları inceleyerek, bağımsız denetime yönelik eğilimleri tespit etmek ve bu alandaki mevcut çalışmalar hakkında çeşitli bilgiler sunmaktır. Araştırmanın kapsamı doğrultusunda, “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramı Web of Science veri tabanında taratılarak 1989 ile 2023 yılları arasında yayınlanan 347 akademik yayın analiz edilmiştir.

3.2. Araştırmanın Soruları

Bu çalışmada cevap aranan sorular aşağıdaki gibidir:

- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların araştırma kategorilerine göre dağılımı nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların yayıncı kuruluşlara göre dağılımı nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların ülkelere göre dağılımı nasıldır?

- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların ortak yazar analizi nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların yazar atıf analizi nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların ülke atıf analizi nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların kaynak atıf analizi nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların üniversite atıf analizi nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların anahtar sözcük analizi nasıldır?
- Web of Science veri tabanında taratılan “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramıyla ilgili akademik yayınların bibliyografik eşleşme analizi nasıldır?

3.3. Araştırmanın Yöntemi ve Kısıtları

Web of Science veri tabanında “Tüm Alanlar” (all fields) seçilerek “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramının taratılması sonucunda 347 akademik yayına ulaşılmıştır. Bu akademik yayınlar; 1989 ve 2023 yılları arasında kapsamakla birlikte 272 makale, 41 bildiri, 12 derleme makalesi, 6 erken görünüm (yayınlanacak çalışma), 3 belge, 5 kitap bölümü, 3 editoryal yazı, 4 toplantı özeti ve 1 kitap incelemesinden oluşmaktadır. Araştırmada “Bağımsız Denetim” kavramı ile ilgili Web of Science veri tabanında yayınlanan eserler bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bibliyometrik analiz; yayınlar, yayın tarihleri, yazarlar, dergiler, alıntılar, kurumlar, ülkeler, anahtar kelimeler vb. akademik literatürdeki kalıpları analiz etmek için kullanılan bir yöntemdir. Bibliyometrik analizin temel amacı, belirli bir bilimsel çalışma alanı içindeki veya çeşitli disiplinler arasındaki etkiyi, üretkenliği ve eğilimleri değerlendirmektir (Rupinder, 2022: 2506).

Web of Science veri tabanından elde edilen 1989 ve 2023 yılları arasındaki “Bağımsız Denetim” kavramı ile ilgili 347 akademik yayının bibliyometrik analizi, VOSviewer yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. VOSviewer, bibliyometrik analiz ve görselleştirmede yaygın olarak kullanılan bir yazılım aracıdır. Ayrıca VOSviewer; yayınlar, dergiler, araştırmacılar, araştırma kuruluşları, ülkeler, anahtar kelimeler vb. kavramlardan ortak ağlar oluşturmak için kullanılmaktadır (Tang vd., 2023: 2). Araştırmaya konu akademik yayınların sadece Web of Science veri tabanından alınması (Web of Science veri tabanı ile birlikte farklı veri tabanlarında da yer alan aynı çalışmaların tekrar değerlendirilmesini önlemek için yapılmıştır), 1989 yılından önceki akademik yayınlara ulaşılabilmesi ve erişime kapalı akademik yayınlar çalışmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır.

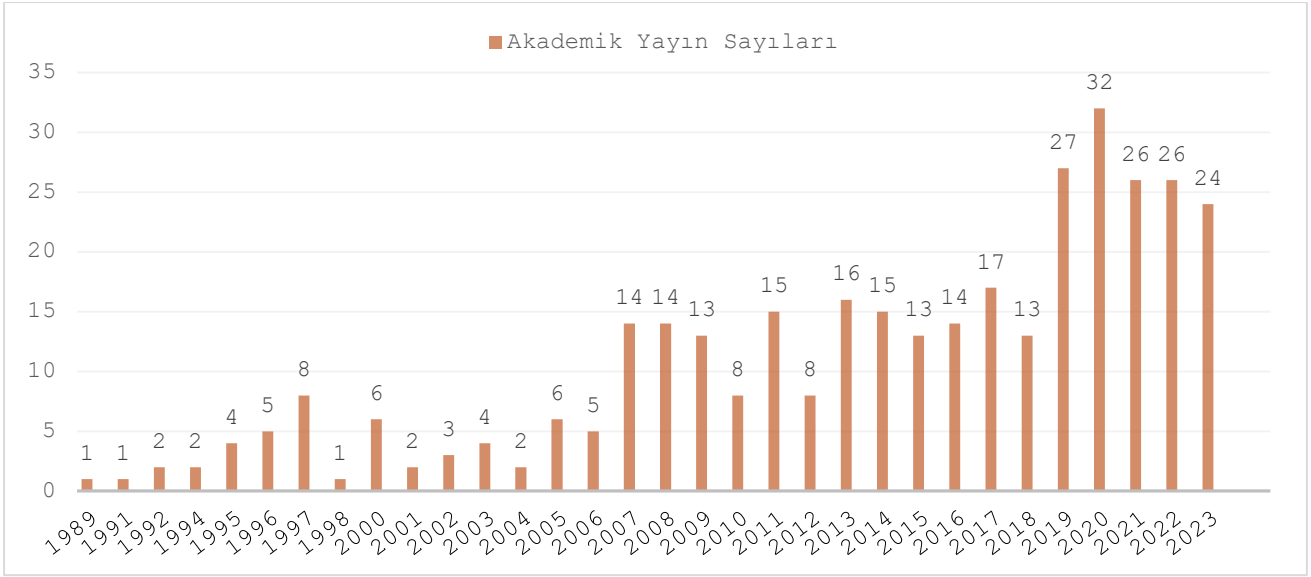
3.4. Araştırmanın Bulguları

Web of Science veri tabanından elde edilen “Bağımsız Denetim” kavramı ile ilgili 347 akademik yayın, VOSviewer yazılımıyla analiz edilmiş ve bu analizden elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

3.4.1. Akademik Yayınların Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 1’de, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların 1989 ve 2023 yılları arasındaki dağılımı gösterilmektedir. Grafik 1’e baktığımızda en çok yayın 2020 yılında, en az yayın ise 1989, 1991 ve 1998 yılında yapılmıştır. 2007 yılından 2018 yılına kadar yıllık ortalama 13 çalışma yayınlanmıştır. 2019, 2021 ve 2022 yıllarında birbirine yakın sayıda çalışma yapılmıştır. Grafik 1’deki akademik yayın sayılarına göre, en fazla artış 2018 yılından 2019 yılına, en fazla düşüş ise 1997 yılından 1998 yılına ve 2011 yılından 2012 yılına olmuştur. Ayrıca 2020 yılından 2023 yılına yayın sayısı azalmıştır.

Grafik 1. Yıllara Göre Akademik Yayınların Dağılımı

3.4.2. Akademik Yayınların Web of Science Veri Tabanındaki Kategorilere Göre Dağılımı

Tablo 1’de, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların 1989 ve 2023 yılları arasındaki araştırma kategorilerine göre dağılımı gösterilmektedir. Tablo 1’de en çok yayın sayısına sahip 12 araştırma kategorisine yer verilmiştir. Tablo 1’e baktığımızda en çok yayın işletme finansmanı kategorisinde yapılmıştır. İşletme finansmanı kategorisini en çoktan aza doğru sırasıyla yönetim, işletme, ekonomi, cerrahi ve disiplinlerarası sosyal bilimler kategorileri izlemektedir. Kamu yönetimi, radyoloji nükleer tıp, bilgisayar bilimleri bilgi sistemleri, endokrinoloji metabolizma, psikiyatri ve yöneylem araştırması yönetim bilimleri kategorilerinde birbirlerine yakın sayıda çalışma yayınlanmıştır.

Tablo 1. Akademik Yayınların Araştırma Kategorilerine Göre Dağılımı

Web of Science Kategorileri	Yayın Sayısı	Yüzdeler Dilimi
İşletme Finansmanı	117	%33,7
Yönetim	52	%15
İşletme	50	%14,4
Ekonomi	34	%9,8
Cerrahi*	19	%5,5
Disiplinlerarası Sosyal Bilimler	9	%2,6
Kamu Yönetimi	8	%2,3
Radyoloji Nükleer Tıp*	8	%2,3
Bilgisayar Bilimleri Bilgi Sistemleri	7	%2
Endokrinoloji Metabolizma*	7	%2
Psikiyatri*	7	%2
Yöneylem Araştırması Yönetim Bilimleri	6	%1,7
Diğer	23	%6,7
Toplam	347	%100

* Tıp kategorilerinde yapılan bağımsız denetim odaklı çalışmalar; kullanılan medikal malzeme maliyetlerinin incelenmesine yöneliktir.

3.4.3. Akademik Yayınların Yayıncı Kuruluşlara Göre Dağılımı

Tablo 2’de, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların 1989 ve 2023 yılları arasındaki yayıncı kuruluşlara göre dağılımı gösterilmektedir. Yayıncı kuruluşlara göre 1 yayın sayısına sahip 251 (%72) kuruluş, 2 yayın sayısına sahip 21 (%6) kuruluş ve 3 yayın sayısına sahip 19 (%5) kuruluş olduğu tespit edilmiştir. Tablo 2’de en çok yayın sayısına sahip 11 yayıncı kuruluşa yer verilmiştir. Tablo 2’ye baktığımızda en çok yayın Accounting Review kuruluşu tarafından yapılmıştır. Accounting Review kuruluşunu en çoktan aza doğru sırasıyla Auditing A Journal of Practice

Theory, British Journal of Surgery ve Revista Contabilidad e Controladoria kuruluşları izlemektedir. Contemporary Accounting Research, Contemporary Studies in Economic and Financial Analysis, Journal of Accounting and Public Policy, Journal of Asian Finance Economics and Business ve Review of Accounting and Finance kuruluşlarında aynı sayıda çalışma yayınlanmıştır.

Tablo 2. Yayıncı Kuruluşlara Göre Akademik Yayınların Dağılımı

Yayıncı Kuruluşlar	Yayın Sayısı	Yüzelik Dilimi
Accounting Review	8	%2,3
Auditing A Journal of Practice Theory	6	%1,7
British Journal of Surgery	6	%1,7
Revista Contabilidad e Controladoria	6	%1,7
International Journal of Disclosure and Governance	5	%1,4
Managerial Auditing Journal	5	%1,4
Contemporary Accounting Research	4	%1,2
Contemporary Studies in Economic and Financial Analysis	4	%1,2
Journal of Accounting and Public Policy	4	%1,2
Journal of Asian Finance Economics and Business	4	%1,2
Review of Accounting and Finance	4	%1,2
<i>Diğer</i>	291	%83,8
<i>Toplam</i>	347	%100

3.4.4. Akademik Yayınların Üniversitelere Göre Dağılımı

Tablo 3'te, "Bağımsız Denetim" kavramıyla ilgili akademik çalışmaların 1989 ve 2023 yılları arasındaki üniversitelere göre dağılımı gösterilmektedir. Üniversitelere göre 1 yayın sayısına sahip 136 (%39) üniversite, 2 yayın sayısına sahip 93 (%27) üniversite, 3 yayın sayısına sahip 32 (%9) üniversite ve 4 yayın sayısına sahip 18 (%5) üniversite olduğu belirlenmiştir. Tablo 3'te en çok yayın sayısına sahip 10 üniversiteye yer verilmiştir. Tablo 3'e baktığımızda en çok yayın Nottingham Üniversitesi'nde yapılmıştır. Nottingham Üniversitesi'ni en çoktan aza doğru sırasıyla Leicester ve London Üniversitesi izlemektedir. Sao Paulo, Oxford, Tennessee Knoxville ve Tennessee System üniversitelerinde aynı sayıda çalışma yayınlanmıştır.

Tablo 3. Üniversitelere Göre Akademik Yayınların Dağılımı

Yayıncı Kuruluşlar	Yayın Sayısı	Yüzelik Dilimi
Nottingham Üniversitesi	13	%3,7
Leicester Üniversitesi	8	%2,3
London Üniversitesi	8	%2,3
Sao Paulo üniversitesi	6	%1,7
Oxford Üniversitesi	6	%1,7
Tennessee Knoxville Üniversitesi	6	%1,7
Tennessee System Üniversitesi	6	%1,7
Birmingham Üniversitesi	5	%1,4
California System Üniversitesi	5	%1,4
Edinburgh Üniversitesi	5	%1,4
<i>Diğer</i>	279	%80,7
<i>Toplam</i>	347	%100

3.4.5. Akademik Yayınların Ülkelere Göre Dağılımı

Tablo 4'te, "Bağımsız Denetim" kavramıyla ilgili akademik çalışmaların 1989 ve 2023 yılları arasındaki ülkelere göre dağılımı gösterilmektedir. Tablo 4'te en çok yayın sayısına sahip 12 ülkeye yer verilmiştir. Tablo 4'e baktığımızda en çok yayın Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'ni en çoktan aza doğru sırasıyla İngiltere, Brezilya, Avustralya, Çin Halk Cumhuriyeti, Türkiye ve Malezya ülkeleri izlemektedir. Endonezya-İskoçya ile Kanada-Almanya ülkelerinde aynı sayıda çalışma yayınlanmıştır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere, akademik çalışmaların yayınlanmasında öncü ülkeler olarak görülmektedir.

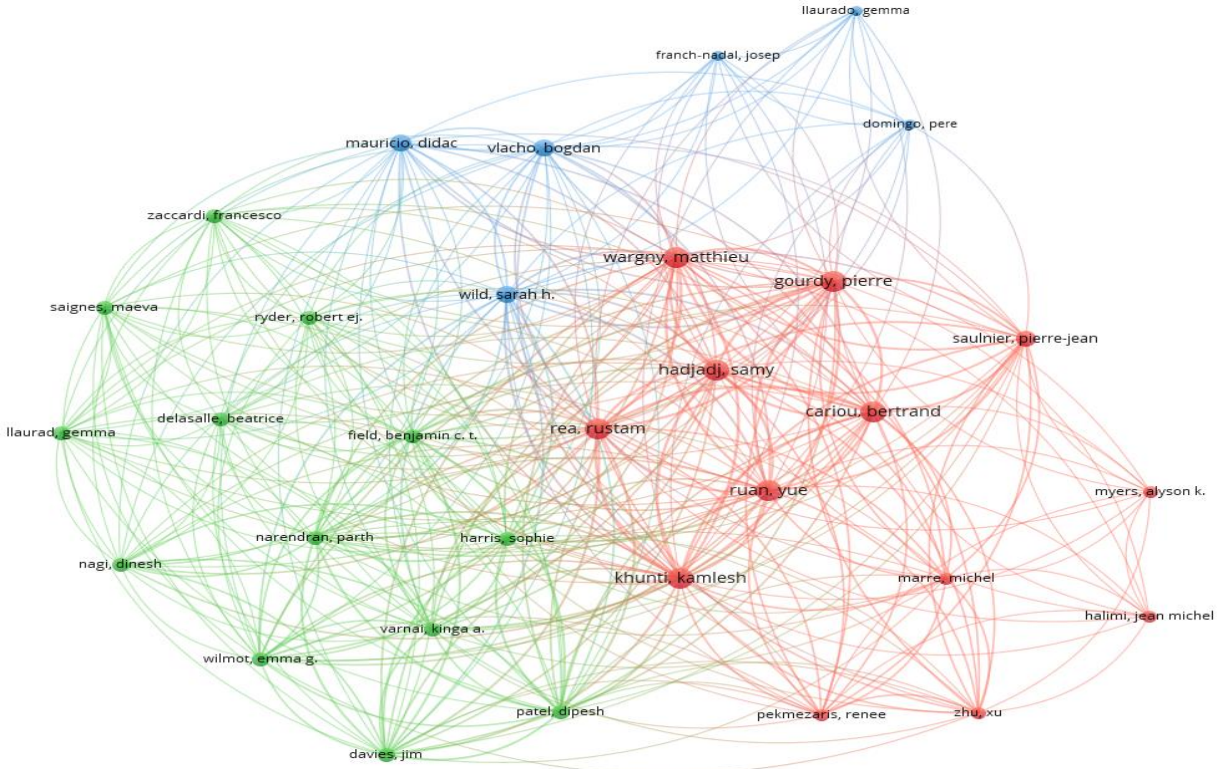
Tablo 4. Ülkelere Göre Akademik Yayınların Dağılımı

Yayıncı Kuruluşlar	Yayın Sayısı	Yüzdolik Dilimi
Amerika Birleşik Devletleri	91	%26,2
İngiltere	58	%16,7
Brezilya	22	%6,3
Avustralya	21	%6,1
Çin Halk Cumhuriyeti	20	%5,7
Türkiye	19	%5,4
Malezya	14	%4,1
Endonezya	13	%3,7
İskoçya	13	%3,7
Kanada	12	%3,4
Almanya	12	%3,4
Vietnam	9	%2,5
Diğer	43	%12,8
Toplam	347	%100

3.4.6. Akademik Yayınların Ortak Yazar Analizi

Ortak yazar analizine göre 1989 ve 2023 yılları arasındaki en fazla bağlantılı yazarları belirlemek için en az 1 atıf ve en az 1 yayın kriteri seçilerek akademik yayınların VOSviewer ağ haritası oluşturulmuştur. En fazla bağlantılı yazarlar arasında yapılan VOSviewer analize göre 3 kümede birleşen 32 yazar ve toplam 380 bağlantı tespit edilmiştir. Şekil 1’de, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların ortak yazarlara göre ağ haritası gösterilmektedir. Şekil 1’e baktığımızda en fazla bağlantılı yazarların Matthieu Wargny, Pierre Gourdy, Samy Hadjadj, Rustam Rea, Bertrand Cariou, Yue Ruan ve Kamlesh Khunti olduğu belirlenmiştir. Ayrıca en fazla bağlantılı yazarlar arasında en fazla atıf alan yazarların (Anderson, Mansi, Reeb, Carcello, Neal, Krishnan vb.) olmadığını saptanmıştır.

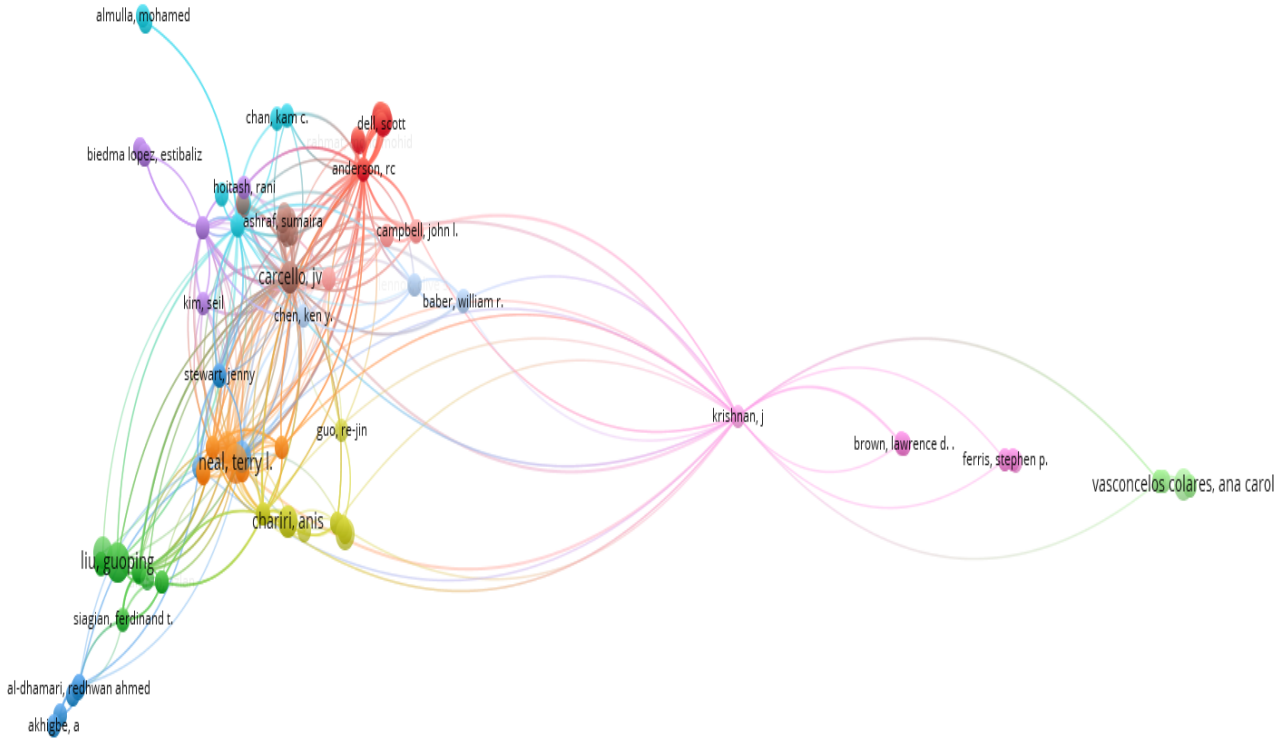
Şekil 1. Ortak Yazarlara Göre Akademik Yayınların Ağ Haritası

3.4.7. Akademik Yayınların Yazar Atf Analizi

Yazar atf analizine göre 1989 ve 2023 yılları arasındaki en fazla atf alan ve en yüksek atf bağlantı gücü olan yazarları belirlemek için en az 1 atf ve en az 1 yayın kriteri seçilerek akademik yayınların VOSviewer ağ haritası oluşturulmuştur. En fazla atf alan ve en yüksek atf bağlantı gücü olan yazarlar arasında yapılan VOSviewer analize göre 12 kümede birleşen 149 yazar ve toplam 685 bağlantı tespit edilmiştir. Şekil 2’de, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların yazar atıflarına göre ağ haritası gösterilmektedir. Şekil 2’ye baktığımızda en fazla atf alan yazarlar 755 atf ile R. C. Anderson, S. A. Mansi ve D. M. Reeb, 697 atf ile J. V. Carcello ve T. L. Neal olmuştur. Ayrıca en yüksek atf bağlantı gücü olan yazarlar arasında T. L. Neal, Anis Chariri, J. V. Carcello, Sumaira Ashraf, Scott Dell, R. C. Anderson ve Rani Hoitash yer almaktadır.

Şekil 2. Yazar Atıflarına Göre Akademik Yayınların Ağ Haritası

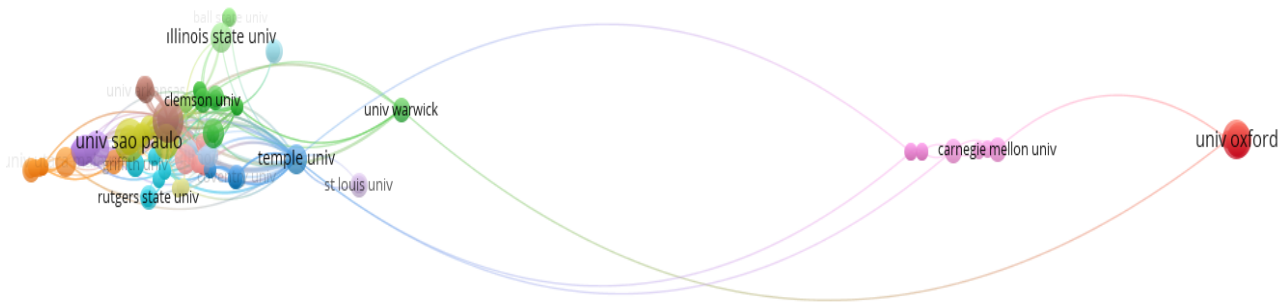
3.4.8. Akademik Yayınların Ülke Atf Analizi

Ülke atf analizine göre 1989 ve 2023 yılları arasındaki en fazla atf alan ve en yüksek atf bağlantı gücü olan ülkeleri belirlemek amacıyla en az 1 atf ve en az 1 yayın kriteri seçilerek akademik yayınların VOSviewer ağ haritası oluşturulmuştur. En fazla atf alan ve en yüksek atf bağlantı gücü olan ülkeler arasında yapılan VOSviewer analize göre 11 kümede birleşen 31 ülke ve toplam 62 bağlantı tespit edilmiştir. Şekil 3’te, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların ülke atıflarına göre ağ haritası gösterilmektedir. Şekil 3’te yer alan yuvarlakların büyüklüğü ve daha açık sarı renkler atf sayısındaki yoğunluğu ifade etmektedir. Şekil 3’e baktığımızda en fazla atf alan ülkeler Amerika Birleşik Devletleri (4.504 atf), İngiltere (1.071 atf), Avustralya (722 atf), Kanada (458 atf) ve İskoçya (289 atf) olmuştur. Ayrıca en yüksek atf bağlantı gücü olan ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Tayvan, Malezya, Endonezya, Kanada ve Yeni Zelanda yer almaktadır.

3.4.10. Akademik Yayınların Üniversite Atfı Analizi

Üniversite atfı analizine göre 1989 ve 2023 yılları arasındaki en fazla atfı alan ve en yüksek atfı bağlantı gücü olan üniversiteleri belirlemek için en az 1 atfı ve en az 1 yayını kriteri seçilerek akademik yayınların VOSviewer ağı haritası oluşturulmuştur. En fazla atfı alan ve en yüksek atfı bağlantı gücü olan üniversiteler arasında yapılan VOSviewer analize göre 15 kümede birleşen 131 üniversite ve toplam 460 bağlantı tespit edilmiştir. Şekil 5'te, "Bağımsız Denetim" kavramıyla ilgili akademik çalışmaların üniversite atfılarına göre ağı haritası gösterilmektedir. Şekil 5'e baktığımızda en fazla atfı alan üniversiteler Temple Üniversitesi (1.235 atfı), Tennessee Üniversitesi (1.064 atfı), American Üniversitesi (755 atfı), Virginia Tech (755 atfı) ve Kentucky Üniversitesi (711 atfı) olmuştur. Ayrıca en yüksek atfı bağlantı gücü olan üniversiteler arasında Tennessee Üniversitesi, Kentucky Üniversitesi, Temple Üniversitesi, Loughborough Üniversitesi ve Sheffield Üniversitesi yer almaktadır.

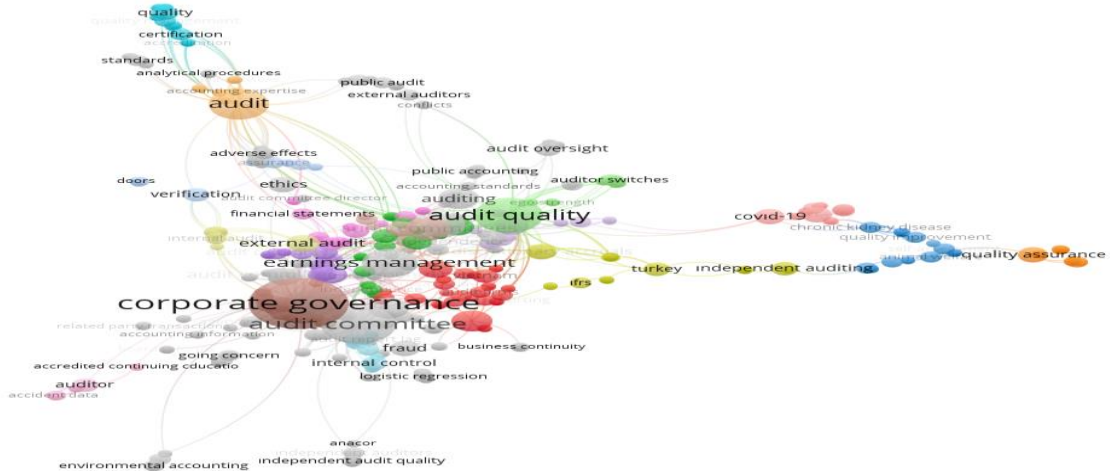
Şekil 5. Üniversite Atfılarına Göre Akademik Yayınların Ağ Haritası

3.4.11. Akademik Yayınların Anahtar Sözcük Analizi

Anahtar sözcük analizine göre 1989 ve 2023 yılları arasındaki en fazla kullanılan anahtar sözcükleri belirlemek amacıyla en az 1 ortak kelime kriteri seçilerek akademik yayınların VOSviewer ağı haritası oluşturulmuştur. En fazla kullanılan anahtar sözcükler arasında yapılan VOSviewer analize göre 48 kümede birleşen 596 anahtar sözcük ve toplam 1.942 bağlantı tespit edilmiştir. Şekil 6'da, "Bağımsız Denetim" kavramıyla ilgili akademik çalışmaların anahtar sözcük analizine göre ağı haritası gösterilmektedir. Şekil 6'ya baktığımızda en fazla kullanılan anahtar sözcükler 42 tekrar ile corporate governance (kurumsal yönetim), 23 tekrar ile audit committee (denetim komitesi), 20 tekrar ile audit quality (denetim kalitesi), 15 tekrar ile audit (denetim), 13 tekrar ile earnings management (kazanç yönetimi), 12 tekrar ile independent audit (bağımsız denetim), 9 tekrar ile audit fees (denetim ücretleri), 7 tekrar ile financial reporting quality (finansal raporlama kalitesi) ve auditing (denetleme), 5 tekrar ile external audit (dış denetim) olmuştur. Ayrıca corporate governance, audit committee ve audit quality en yüksek bağlantı gücü olan anahtar kelimelerdir.

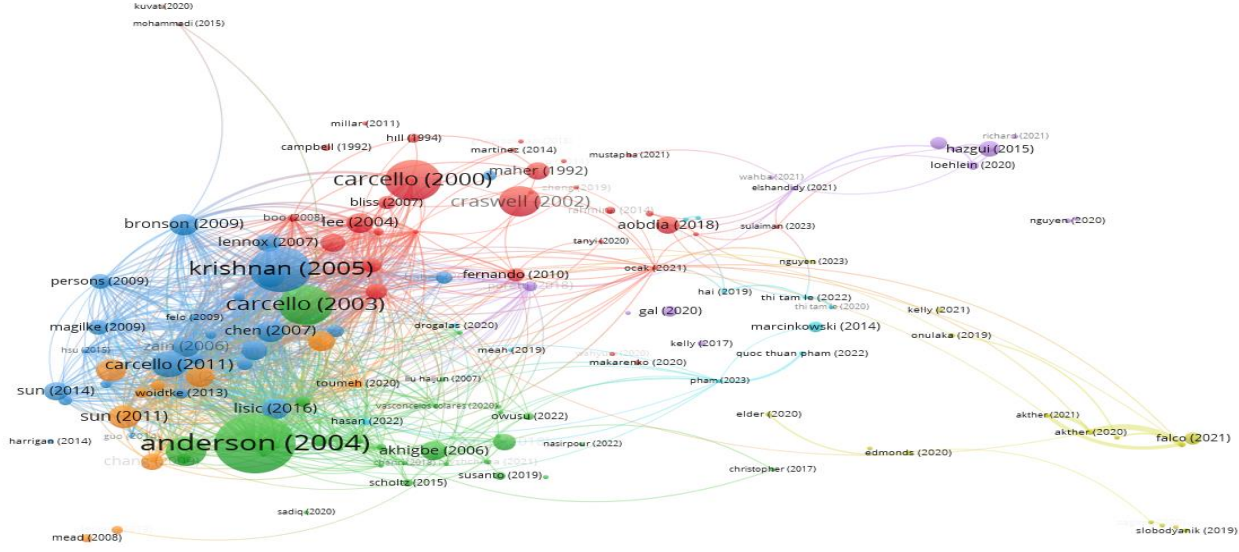
Şekil 6. Anahtar Sözcüklere Göre Akademik Yayınların Ağ Haritası

3.4.12. Akademik Yayınların Bibliyografik Eşleşme Analizi

Aynı esere birbirinden bağımsız iki kaynak tarafından atıf yapılması, bibliyografik eşleşme durumunu ifade etmektedir. Bibliyografik eşleşme analizine göre 1989 ve 2023 yılları arasındaki en fazla bibliyografik eşleşme olan yayınları belirlemek amacıyla en az 1 atıf kriteri seçilerek akademik yayınların VOSviewer ağ haritası oluşturulmuştur. En fazla bibliyografik eşleşme olan yayınlar arasında yapılan VOSviewer analize göre 8 kümede birleşen 144 yayın ve toplam 2.970 bağlantı tespit edilmiştir. Şekil 7’de, “Bağımsız Denetim” kavramıyla ilgili akademik çalışmaların bibliyografik eşleşme analizine göre ağ haritası gösterilmektedir. Şekil 7’ye baktığımızda en fazla bibliyografik eşleşmeye sahip yayınlar 755 alıntı ile Anderson (2004), 447 alıntı ile Krishnan (2005), 363 alıntı ile Carcello (2000), 333 alıntı ile Carcello (2003), 220 alıntı ile Mella (1997), 198 alıntı ile Craswell (2002) ve 188 alıntı ile Brick (2010) olmuştur. Ayrıca Carcello (2011), Hoitash (2009), Ghafran (2013), Chen (2007), Kim (2017), Owens-Jackson (2009) ve Campbell (2015) en yüksek bağlantı gücü olan bibliyografik eşleşmeye sahip yayınlardır.

Şekil 7. Bibliyografik Eşleşmeye Göre Akademik Yayınların Ağ Haritası

4. SONUÇ

Küresel pazarların genişlemesi, teknolojinin ilerlemesi ve düzenleyici çerçevelerin gelişmesi; güvenin, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin korunması noktasında bağımsız denetimi daha da önemli hale getirmektedir. Bağımsız denetim; paydaşlara, finansal tabloların bir şirketin mali durumunu ve performansını doğru bir şekilde temsil ettiğine dair güvence sağlayarak finansal bütünlüğün temel taşı olarak hizmet etmektedir. Ayrıca, bilginin bol olduğu kadar yanlış bilginin de yaygın olduğu bir çağda, finansal bilgilerin doğruluğunu belirlemede de önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada, bağımsız denetim alanıyla ilgili yayınlanan akademik çalışmalar hakkında çeşitli bilgiler sunmak amaçlanmıştır.

Araştırmada, “Bağımsız Denetim” (Independent Audit) kavramı Web of Science veri tabanında taratılarak 1989 ile 2023 yılları arasında yayınlanan 347 akademik yayın analiz edilmiştir. Bu akademik yayınlar; 272 makale, 41 bildiri, 12 derleme makalesi, 6 erken görünüm (yayınlanacak çalışma), 3 belge, 5 kitap bölümü, 3 editoryal yazı, 4 toplantı özeti ve 1 kitap incelemesinden oluşmaktadır. Akademik çalışmaların 1989 ve 2023 yılları arasındaki dağılımına bakıldığında; en çok yayın 2020 yılında (32 yayın), en az yayın ise 1989 (1 yayın), 1991 (1 yayın) ve 1998 (1 yayın) yıllarında yapılmıştır. Birbirine yakın sayıda akademik çalışmalar 2019 (27 yayın), 2021 (26 yayın) ve 2022 (26 yayın) yıllarında yayınlanmıştır. Ayrıca 2020 yılından 2023 yılına yayın sayısı azalmıştır.

Akademik çalışmaların araştırma kategorilerine göre dağılımı incelendiğinde, en çok yayın işletme finansmanı kategorisinde (117 yayın) yapılmıştır. İşletme finansmanı kategorisini en çoktan aza doğru sırasıyla yönetim (52 yayın), işletme (50 yayın), ekonomi (34 yayın), cerrahi (19 yayın) ve disiplinlerarası sosyal bilimler (9 yayın) kategorileri izlemektedir. Akademik çalışmaların yayıncı kuruluşlara göre dağılımına bakıldığında, en çok yayın Accounting Review (8 yayın) kuruluşu tarafından gerçekleştirilmiştir. Accounting Review kuruluşunu en çoktan aza doğru sırasıyla Auditing A Journal of Practice Theory, British Journal of Surgery ve Revista Contabilidad e Controladoria kuruluşları izlemektedir. Akademik çalışmaların üniversitelere göre dağılımı analiz edildiğinde, en çok yayın Nottingham

Üniversitesi'nde (13 yayın) yapılmıştır. Nottingham Üniversitesi'ni en çoktan aza doğru sırasıyla Leicester (8 yayın) ve London Üniversitesi (8 yayın) izlemektedir.

Akademik çalışmaların ülkelere göre dağılımına bakıldığında, en çok yayın Amerika Birleşik Devletleri'nde (91 yayın) yapılmıştır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere, akademik çalışmaların yayınlanmasında öncü ülkeler olarak yerini almaktadır. Akademik çalışmaların ortak yazar analizi incelendiğinde, en fazla bağlantılı yazarların Matthieu Wargny, Pierre Gourdy, Samy Hadjadj, Rustam Rea, Bertrand Cariou, Yue Ruan ve Kamlesh Khunti olduğu belirlenmiştir.

Akademik çalışmaların yazar atf analizi incelendiğinde, en fazla atf alan yazarlar 755 atf ile R. C. Anderson, S. A. Mansi ve D. M. Reeb, 697 atf ile J. V. Carcello ve T. L. Neal olmuştur. Ayrıca en yüksek atf bağlantı gücü olan yazarlar arasında T. L. Neal, Anis Chariri, J. V. Carcello, Sumaira Ashraf, Scott Dell, R. C. Anderson ve Rani Hoitash yer almaktadır. Akademik çalışmaların ülke atf analizine bakıldığında, en fazla atf alan ülkeler Amerika Birleşik Devletleri (4.504 atf), İngiltere (1.071 atf), Avustralya (722 atf), Kanada (458 atf) ve İskoçya (289 atf) olmuştur.

Akademik çalışmaların kaynak atf analizi incelendiğinde, en fazla atf alan kaynaklar Accounting Review (1.381 atf), Journal of Accounting & Economics (961 atf), Contemporary Accounting Research (407 atf) ve Auditing – A Journal of Practice & Theory (240 atf) olmuştur. Akademik çalışmaların üniversite atf analizine bakıldığında, en fazla atf alan üniversiteler Temple Üniversitesi (1.235 atf), Tennessee Üniversitesi (1.064 atf), American Üniversitesi (755 atf), Virginia Tech (755 atf) ve Kentucky Üniversitesi (711 atf) olmuştur.

Akademik çalışmaların anahtar sözcük analizi incelendiğinde, en fazla kullanılan anahtar sözcükler 42 tekrar ile corporate governance (kurumsal yönetim), 23 tekrar ile audit committee (denetim komitesi), 20 tekrar ile audit quality (denetim kalitesi), 15 tekrar ile audit (denetim), 13 tekrar ile earnings management (kazanç yönetimi), 12 tekrar ile independent audit (bağımsız denetim), 9 tekrar ile audit fees (denetim ücretleri), 7 tekrar ile financial reporting quality (finansal raporlama kalitesi) ve auditing (denetleme), 5 tekrar ile external audit (dış denetim) olmuştur. Akademik çalışmaların bibliyografik analizine bakıldığında, en fazla bibliyografik eşleşmeye sahip yayınlar 755 alıntı ile Anderson (2004), 447 alıntı ile Krishnan (2005), 363 alıntı ile Carcello (2000), 333 alıntı ile Carcello (2003), 220 alıntı ile Mella (1997), 198 alıntı ile Craswell (2002) ve 188 alıntı ile Brick (2010) olmuştur.

Bu çalışmanın; bağımsız denetim konusuyla ilgili çalışma yapacak araştırmacılara konu seçimi, önemli dergiler, üniversiteler, yayınlar, yazarlar, ülkeler, anahtar sözcükler ve araştırma kategorileri hakkında yol gösterici olması beklenmektedir. Ayrıca çalışmanın benzer ya da çeşitli araştırmalara örnek teşkil ederek, farklı veri tabanları ve yayın gruplarında bağımsız denetim ve bağımsız denetçi kavramlarının incelenerek bibliyometrik analizinin yapılabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

Abdelwahed, A. S., Abu-Musa, A. A., Moubarak, H., & Badawy, H. A. (2023). The adoption of big data analytics in the external auditing: bibliometric and content analyses. *International Journal of Auditing and Accounting Studies*, 5(1), 49-85.

Abu Huson, Y., Sierra-García, L., & Garcia-Benau, M. A. (2023). A bibliometric review of information technology, artificial intelligence, and blockchain on auditing. *Total Quality Management & Business Excellence*, 1-23.

Anderson, R. C., Sattar, A. M., & David, M. R. (2004). Board characteristics, accounting report integrity, and the cost of debt. *Journal of Accounting and Economics*, 37(3), 315-342.

Antwi, I. F., Attefah, E. K., Bawua, J., & Nkwantabisa, A. O. (2023). Bibliometric analysis research on audit nexus in corporate governance. *Journal of Economics and Management Sciences*, 6(1), 21-38.

Atasel, O. Y., & Gerekan, B. (2023). Denetim, denetim kalitesi ve denetim ücretleri üzerine yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(71), 4186-4191.

Bell, T., Peecher, M. E., & Solomon, I. (2005). *The 21st century public company audit: conceptual elements of KPMG's global audit methodology*. Montvale, NJ: KPMG.

Brick, I. E., & Chidambaran, N. K. (2010). Board meetings, committee structure, and firm value. *Journal of Corporate Finance*, 16(4), 533-553.

- Broadus, R. N. (1987). Toward a definition of “bibliometrics”. *Scientometrics*, 12, 373-379.
- Campbell, J. L., Hansen, J., Simon, C. A., & Smith, J. L. (2015). Audit committee stock options and financial reporting quality after the Sarbanes-Oxley Act of 2002. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 34(2), 91-120.
- Carcello, J. V., & Neal, T. L. (2000). Audit committee composition and auditor reporting. *The Accounting Review*, 75(4), 453-467.
- Carcello, J. V., & Neal, T. L. (2003). Audit committee characteristics and auditor dismissals following “new” going-concern reports. *The Accounting Review*, 78(1), 95-117.
- Carcello, J. V., Neal, T. L., Palmrose, Z. V., & Scholz, S. (2011). CEO involvement in selecting board members, audit committee effectiveness, and restatements. *Contemporary Accounting Research*, 28(2), 396-430.
- Chen, K. Y., & Zhou, J. (2007). Audit committee, board characteristics, and auditor switch decisions by Andersen's clients. *Contemporary Accounting Research*, 24(4), 1085-1117.
- Ciğer, A. (2020). Audit quality: a bibliometric analysis (1981-2020). *Scientific Annals of Economics and Business*, 67(4), 473-494.
- Craswell, A., Stokes, D. J., & Laughton, J. (2002). Auditor independence and fee dependence. *Journal of Accounting and Economics*, 33(2), 253-275.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: an overview and guidelines. *Journal of business research*, 133, 285-296.
- Ghafran, C., & O'Sullivan, N. (2013). The governance role of audit committees: reviewing a decade of evidence. *International Journal of Management Reviews*, 15(4), 381-407.
- Hoitash, R., & Hoitash, U. (2009). The role of audit committees in managing relationships with external auditors after SOX: evidence from the USA. *Managerial Auditing Journal*, 24(4), 368-397.
- Kim, S., & Klein, A. (2017). Did the 1999 NYSE and NASDAQ listing standard changes on audit committee composition benefit investors? *The Accounting Review*, 92(6), 187-212.
- Krishnan, J. (2005). Audit committee quality and internal control: an empirical analysis. *The Accounting Review*, 80(2), 649-675.
- Kurbanova, M., & Cavlak, H. (2021). Blokzincir ve denetim alanındaki makalelerin bibliyometrik analizi. *TIDE AcademIA Research*, 3(2), 213-246.
- Lamboglia, R., Lavorato, D., Scornavacca, E., & Za, S. (2021). Exploring the relationship between audit and technology: a bibliometric analysis. *Meditari Accountancy Research*, 29(5), 1233-1260.
- Lemon, W. M., Tatum, K. W., & Turley, W. S. (2000). *Developments in the audit methodologies of large accounting firms*. London, UK: ABG Publications.
- María, A. A., & Manuel, Orta-Pérez. (2023). Big data and artificial intelligence in the fields of accounting and auditing: a bibliometric analysis. *Spanish Journal of Finance and Accounting*, 52(3), 412-438.
- Mashayekhi, B., Dolatzareei, E., Faraji, O., & Rezaee, Z. (2023). Mapping the state of expanded audit reporting: a bibliometric view. *Meditari Accountancy Research*, 1-34.
- Mella-Barral, P., & Perraudin, W. (1997). Strategic debt service. *The Journal of Finance*, 52(2), 531-556.
- Owens-Jackson, L. A., Robinson, D., & Waller Shelton, S. (2009). The association between audit committee characteristics, the contracting process and fraudulent financial reporting. *American Journal of Business*, 24(1), 57-66.

- Phan, T. H., Chuc, A. T., & Le, D. T. (2019). Research on factors affecting organizational structure operating mechanism and audit quality: an empirical study in Vietnam. *Journal of Business Economics & Management*, 20(3), 526-545.
- Rupinder, K. (2022). IoT research in supply chain management and logistics: a bibliometric analysis using VOSviewer software. *Materials Today: Proceedings*, 56(5), 2505-2515.
- Samavat, M., Mashayekhi, B., & Jahangard, A. (2023). Reviewing the internal audit literature in the public sector: a bibliometrics analysis. *Governmental Accounting*, 9(2), 193-210.
- Sardasht, M. S., & Rashedi, E. (2018). Identifying influencing factors of audit risk model: a combined fuzzy ANP-DEMATEL approach. *The International Journal of Digital Accounting Research*, 18(24), 69-117.
- Schrader, A. (1981). Teaching bibliometrics. *Library Trends*, 30, 151.
- Simone, P., Andrea, V., Michele, V., & Giuseppe, P. M. (2021). Assessing the impacts of digital transformation on internal auditing: a bibliometric analysis. *Technology in Society*, 67, 101738.
- Solak, B., & Faydalı, F. (2023). Denetim literatüründe dünya çapında eğilimler: bibliyometrik bir analiz. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 25, 249-284.
- Tang, J., Shen, Q., Han, Y., Wu, Y., He, X., Li, D., & Huang, Y. (2023). Analysis of research status and trends on marine benthic dinoflagellate toxins: a bibliometric study based on web of science database and VOSviewer. *Environmental Research*, 238(2), 1-15.
- Tarek, M., Mohamed, E. K., Hussain, M. M., & Basuony, M. A. (2017). The implication of information technology on the audit profession in developing country. *International Journal of Accounting & Information Management*, 25(2), 237-255.